

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Quid iudicium sit, apud Grammaticos, Philosophos, Theologos?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

guminum messis est; nunc de diuinis Iudicijs cogitemus, illius regulæ memores: *Si in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet?* aut quomodo tractabitur lupus, si sic mactatur innocens Agnus? Ipsa ad hoc nos hortatur Ecclesia, dum in Quadragesima quotidie orat; *Ploremus ante Iudicem, Flectamus iram vindicem.* Quod non in Quadragesima tantum, sed toto anno, totâ vitâ, est orandum.

C A P V T II.

De Nomine, & diuersis generibus Iudiciorum; quidq; diuinus oculus significet.

Nomine ordiamur, inde ad rem progressuri, & quæ sit Iudiciorum diuersitas, intellecturi sumus. Itaque *Iudico*, si Grammaticos consulas, est idem, quod *ius dico*; vnde *Iudicium*, *dictio Iuris*, quæ mente fieri potest, aut insuper etiam voce. Apud Dialecticos & Philosophos ceteros: *Iudicium vis est animi, qua, quod se nobis ostendit, in eo, quid persequendum, quidq; declinandum ac fugiendum, aut nos ipsos, aut alios docendo desinimus, verisq; falsa redarguimus.* Apud Aristotelem in Politicis, *Iudicium est iudicatio Iudicis, iudicem agentis, vel ius dicentis.* Quare est actus, id est, executio iustitiæ. Quod etiam D. Thomas alijsq; Theologi, suo calculo, approbauerunt.

Apud Græcos, *κρίνω*, idem est, quod *secerno, discerno, aut dirimo*, vt habet Thesauri auctor. Ex hac significatione ait idem, ortam aliam, quâ ponitur, pro *iudicare*; quamuis sæpe in libris diuinis strictius vsurpetur, pro *damnare*.

Quocirca S. Basilius obseruat, tribus modis, in Scripturâ, hoc verbum, *iudicare*, intelligi. Primum pro actu iustitiæ, iuxta quam iudex iudicat, vel probando, vel reprobando; vt *iudicare* sit, ferre sententiam tam approbationis, quam reprobationis. Sic accipitur Ps. 7. *Dominus iudicat populos.* Et Isa. 11. *Non secundum visionem oculorum iudicabit.* Istac significatione vox communis est: non enim solum iudicatur innocens, quando eius innocentia declaratur, & liberatur à vexatione iniusta, recuperatq; quod suum est; sed etiam iudicatur nocens, cum damnatur; vt adeo, hoc sensu, *iudicari*, sit bonorum & malorum.

Secun-

I.

Aristot. 1.
Polit.
S. Thom. 2.
2. q. 60. a. 1.

II.

III.